

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti pressiteade

Viin/Brüssel, 25. juuni 2015

Migrantide traagiline olukord on Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti hinnangul üks paljudest lahendust vajavatest põhiõiguste väljakutsetest

2014. aastal hukkus teel Euroopasse Vahemerd ületades rekordarv migrante. Seetõttu peaksid liikmesriigid kaaluma Euroopa Liitu sisenemiseks rahvusvahelist kaitset vajavatele inimestele täiendavate juriidiliste võimaluste pakkumist, mis pakuks toimivat alternatiivi riskantsele ebaseaduslikule sisenemisele. See on Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) uue aastaaruande üks järeldest. Aruandes käsitletakse Euroopa Liidus 2014. aastal eri valdkondades täheldatud arenguid.

„2014. aastal püsisid FRA viimase aastaaruande kohaselt mitmed põhiõiguste järgimisega seotud probleemid. Aga on toimunud ka progressi,“ selgitab FRA interim direktor [Constantinos Manolopoulos](#). *„Aruandes esitatud tõenditest ja järeldest saavad juhinduda kogu Euroopa Liidu poliitikakujundajad põhiõiguste edendamisel ja kaitsmisel. Neid saab kasutada platvormina, mille abil tagada, et poliitika ja õigusaktid tugevdaksid realselt põhiõigusi kõigi jaoks Euroopa Liidus.“*

Nagu eelnevatelgi aastatel keskendutakse FRA 2014. aasta aruandes kogu Euroopa Liidu põhiõiguste eri valdkondade väljakutseid ja saavutusi. FRA arutab näiteks alljärgnevat küsimusi:

- **Migrantide** niigi kehv olukord süvenes veelgi. Vahemerel hukkus rekordarv migrante; merel päästetud või kinni peetud isikute arv neljakordistus; teatud liikmesriikide piiril muutus migrantidega tegelemine keerulisemaks; migrantide integreerimise teemal käib endiselt tuline avalik arutelu. Samas pandi 2014. aastal alus uutele Euroopa Liidu rahastamismehhanismidele, et aidata liikmesriikidel rakendada Euroopa Liidu migratsiooni- ja varjupaiga teemat puudutavaid õigusakte, parandada liikmesriikide solidaarsust ja võidelda piiriülese kuritegevuse vastu. Üldiselt viitab Euroopa Liidu praegune rändeolukord sellele, et vaja on kõikehõlmavat üleeuroopalist poliitikat, milles käsitletakse migratsiooni kõiki aspekte põhjuse-tagajärje spektri ulatuses. Selles suunas on oluline samm hiljutine Euroopa migratsiooni tegevuskava.
- Jätkuvalt on väljakutseks vähene vihakuritegudest teatamine ja nende registreerimine. FRA ulatusliku [naistevastast vägivalda](#) käsitleva uuringu kohaselt esineb naiste väärkohtlemist kodus, tööl, avalikes kohtades ja internetis kogu Euroopa Liidus väga palju. Nagu FRA varasemategi küsitluste puhul (nt antisemitismi ning homo-, bi- ja transseksuaalide

diskrimineerimist käsitlevates küsitlustes) näitas ka eelnimetatud küsitlus, et ohvrid on tavaliselt hirmul ning juhtunust tavaliselt ei teatata. Osa liikmesriike on aga rakendanud meetmeid **kuriteoohvritele** parema kaitse tagamiseks ning vaadanud üle Euroopa Liidu kuriteoohvrite direktiivi transpotsiooni tähtaja lähenedes (2015. aasta novembris) läbi asjaomased õigusaktid ja poliitika. FRA aastaaruandes märgitakse, et liikmesriigid peaksid rakendama lisameetmeid, millega tagada terviklikud ohvriabiteenused, teha need ohvritele kättesaadavaks ning koolitada politseinikke ja õigustöötajaid ohvriabi vallas.

- Paljudes liikmesriikides on lastekaitse endiselt alarahastatud, takistades **laste õiguste** reaalselt paremat kaitset. Andmed näitavad, et laste vaesus ja sotsiaalne tõrjutus püsivad endiselt kõrgel tasemel. Samal ajal on mõned liikmesriigid tugevdanud lapsealiste ohvrite või vanemliku hoolitsuseta laste õiguskaitset. FRA aastaaruandest selgub aga, et liikmesriigid peaksid täiustama koordineerimismehhanisme, töötama välja kvaliteedistandardid ja lisaks kehtestama tõhusad kontrolli- ja järelevalvemehhanismid tagamaks, et teenuste osutamisel järgitakse laste õigusi.

Nagu eelnevatelgi aastatel on ka 2014. aasta aruandes fookuses erilist tähelepanu pälvinud teema. 2014. aastal vaadeldi lähemalt põhiõiguste indikaatoreid, mille abil tugevdada ja hinnata Euroopa Liidu ja liikmesriikide pingutusi õiguste kaitsmisel.

Aruanne on avaldatud veebilehel: [„Põhiõigused: probleemid ja saavutused 2014. aastal“](#).

Lisateave: media@fra.europa.eu / Tel: +43 1 5803 0642

Märkused toimetajatele

- Uue kujundusega 2014. aasta aruandes esitatakse konkreetsed ja võrdlevad andmed põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidu 28 liikmesriigis. Aruandes kirjeldatakse põhisuundumusi, positiivseid praktikaid ja probleeme järgmistes valdkondades: võrdõiguslikkus ja mittediskrimineerimise põhimõtte ; rassism, ksenofoobia ja sellega seonduv sallimatus; mustlaste integreerimine; varjupaigatemaatika, viisad, migratsioon, piirid ja integratsioon; infoühiskond, andmekaitse; laste õigused; õiguskaitse kättesaadavus, sh kuriteoohvrite õigused. Igas peatükis keskendutakse kolmele peatüki teemaga seotud põhiküsimusele ja kokkuvõtteks esitatakse FRA järeldused. Mõnda järeldust ja tulemust kajastatakse esmakordselt ka Euroopa Liidu Nõukogu järeldustes Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaldamise kohta (vastu võetud 23. juunil).
- Aruandes on ka eritähelpanu pälvinud peatükk „Põhiõiguste põhimõtete integreerimine – sõnadest tegudeni“ ning peatükk, milles käsitletakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ja selle kohaldamist liikmesriikides.

- FRA ülesandeks on pakkuda tõenduspõhist nõu Euroopa Liidu ja liikmesriikide poliitikakujundajatele ning aidata nii kaasa paremini informeeritud ja kindlamalt piiritletud põhiõiguste arutelule ja poliitikale.